

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи

РІВНЕ - 2023

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра теорії і методики виховання РДГУ
Регіональний комплексний Науково-методичний центр
інноваційних технологій освітнього процесу РДГУ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Кафедра педагогіки та методики початкової освіти
Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

Електронний збірник матеріалів

**Всеукраїнської науково-практичної
*Інтернет-конференції***

**«Підготовка майбутніх педагогів
до виховної діяльності
в освітньому просторі НУШ:
досвід, реалії, перспективи»**

12 травня 2023 року

Рівне – 2023

Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи: електронний збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Рівне: РДГУ. 2023. 287 с.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 6 від 25 травня 2023 р.)

Вашій увазі пропонуються матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: досвід, реалії, перспективи».

ЗМІСТ

Петренко О. Б. Підготовка майбутніх педагогів до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ: актуалізація проблеми.....	8
Кравченко О. Виховна діяльність зі студентською молоддю.....	12
Білавич Г. В., Притуляк Т. В., Скоропад М. І. Підготовка майбутніх учителів до виховання дітей як гуманістів засобами літературної спадщини Василя Сухомлинського.....	18
Баліка Л. М. Особливості впровадження дисципліни «Діяльність вихователя групи подовженого дня в умовах НУШ» в освітній процес ЗВО.....	25
Ваколюк А. М. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до наскрізної виховної діяльності...	29
Войтовська А. І. Професійна підготовка майбутніх педагогів до педагогічної діяльності.....	35
Карпич І. О. Діяльність працівників соціальної сфери з профілактики булінгу в закладах інтернатного типу.....	39
Левченко Н. В. Підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з молоддю.....	43
Маковійчук О. В. Підготовка майбутніх вчителів до екологічного виховання молодших школярів на уроках дизайну і технологій.....	47
Матрос О. О. Нормативно-правове забезпечення регламентації інтеграції дітей з інвалідністю в просторі НУШ.....	52
Моргай Л. А. Нова українська школа.....	58
Поліщук І. В. Підготовка учителя Нової української школи: актуалізація ідей Т. Д. Дем'янюк.....	64
Стельмашук Ж. Г. Формування готовності майбутнього вчителя початкових класів до вирішення педагогічних ситуацій і задач в освітньому процесі НУШ.....	67
Цуркан Т. Г., Цуркан Н. Г. Розвиток пізнавальної	73

активності молодших школярів.....	
Гоголь Т. В., Давидюк І. В. Підготовка майбутніх вчителів фізичної культури до виховної діяльності в освітньому просторі НУШ.....	79
Голя Г. М. Особливості післявоєнної підготовки вчителів Волині (на прикладі Луцького педагогічного училища).....	84
Дубовик К. Ю. Шляхи розвитку пізнавальної активності молодших школярів у сучасній початковій школі.....	87
Коваленко Н. І. Можливості розвитку обдарованої молоді в позашкільній освіті Польщі.....	94
Коваль К. Ю. Соціально-педагогічні умови взаємодії НУШ із сім'єю у полікультурному вихованні.....	98
Кузьмич А. О. Європейські авторські школи кінця ХІХ – поч. ХХ ст.....	102
Левчук Н. О. Формування гуманних взаємин учнів початкових класів як педагогічна проблема.....	106
Петренко І. Ф. Підготовка майбутніх педагогів до формування освітнього простору класної кімнати Нової української школи.....	111
Попова К. В. Формування полікультурної компетентності педагогів як запорука їх успішного функціонування в реаліях освітнього простору НУШ.....	114
Шульгач М. І. Участь викладачів кафедр педагогіки Рівненського державного університету у міжнародному проєкті «Фінська підтримка реформи української школи».....	116
Яремович М. А. Громадянськість майбутніх учителів початкових класів НУШ через призму оновлення національної системи освіти в умовах глобальних геополітичних змін.....	122
Бабич А. Я. Принципи виховання емоційної культури молодших школярів.....	126

Вітковська К. О. Інноваційні підходи в професійній підготовці майбутніх учителів початкової школи.....	131
Войтович Т. В. Казка як засіб морально-естетичного виховання молодших школярів.....	137
Гаврилюк О. С. Педагогічні особливості формування моральних якостей дітей старшого дошкільного віку.....	141
Гомонець М. В. Особливості прояву конфліктної поведінки у дітей молодшого шкільного віку.....	146
Гордусенко М. В. Психолого-педагогічні особливості подолання стресових ситуацій дітьми молодшого шкільного віку.....	151
Демчук Д. О. Формування навичок здорового способу життя у молодших школярів.....	156
Колодич Т. В., Шалівська Ю. В. Організація виховної роботи з учнями початкової школи в умовах дистанційного навчання.....	163
Котух І. Я. Гурткова робота у розвитку творчих здібностей молодших школярів.....	167
Кравчук М. Ю. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи як педагогічна проблема.....	172
Маринич А. І. Роль національного виховання у формуванні особистості.....	176
Матвіюк А. С. Особливості індивідуальної роботи з молодшими школярами з девіантною поведінкою.....	178
Матюх О. А. Виховний потенціал музичного краєзнавства.....	182
Мельничук Л. Ю. Теоретичні засади забезпечення наступності дошкільної і початкової освіти.....	186
Ничипорчук Г. П. Дитяче об'єднання у виховній системі закладу загальної середньої освіти.....	194
Панчук Г. М. Феномен поняття «естетична культура» в сучасних психолого-педагогічних дослідженнях.....	198
Панчук І. О. Основні напрями та форми волонтерської діяльності.....	204

Пишняк М. М. Зміст національно-патріотичного виховання дітей молодшого шкільного віку в умовах війни в Україні.....	212
Полюхович Г. С., Шалівська Ю. В. Самоосвіта як ефективний чинник професійного зростання майбутнього вчителя початкової школи.....	216
Правник Н. С. Проблема підготовки майбутніх учителів початкових класів до організації краєзнавчої роботи у педагогічній науці.....	220
Прокопчук Н. Я. Принципи роботи з «важкими дітьми» за В. О. Сухомлинським.....	227
Рижук О. С. Інтерактивні методики формування крос-культурних цінностей у виховній роботі з дітьми молодшого шкільного віку.....	237
Рожко О. С. Роль та особливості волонтерської діяльності з дітьми молодшого шкільного віку.....	241
Смітюх Н. М. Сутність поняття «емпатія» у психолого-педагогічних джерелах.....	245
Спасіба А. С. До проблеми підготовки майбутніх учителів початкової школи до соціалізації учнів.....	248
Тарасюк Н. А. Виховний аспект позашкільної освіти.	254
Фелістович Т. М. Форми і методи добровільної діяльності з молодшими школярами.....	258
Філатова М. С. Формування в учнів початкової школи знань про пожежну безпеку у виховній позакласній роботі як психолого-педагогічна проблема.....	264
Шеремет Н. М. Особливості вищої педагогічної освіти Італії у другій половині ХХ століття.....	270
Богурський О. М. Формування почуття обов'язку та відповідальності учнів у процесі навчальної діяльності.....	278
Ісько Т. І. Формування математичної компетентності учнів у процесі навчально-пізнавальної діяльності.....	281
Снігур М. О. Виховання цінностей здорового способу життя учнів підліткового віку.....	283

звернення: 08.03.23).

Полюхович Г. С.,

здобувачка ступеня вищої освіти «магістр»

спеціальності 013 Початкова освіта

Рівненського державного гуманітарного університету

Шалівська Ю. В.,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри теорії і методики виховання,

Рівненського державного гуманітарного університету

САМООСВІТА ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОГО ЗРОСТАННЯ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Вища школа на сучасному етапі розвитку освітньої галузі в Україні змінює парадигму підготовки майбутніх учителів початкової школи. Нова українська школа стала флагманом освіти і висуває нові вимоги до професійної компетенції фахівця, а також, відповідно, й до програми його підготовки.

Професійне зростання здобувачів вищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта» регламентується низкою законодавчих та нормативно-правових документів (Національною доктриною розвитку освіти в Україні в XXI столітті, Концепцією виховання дітей та молоді в національній системі освіти», Концепцією Нової української школи, Концепцією громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про вищу освіту» тощо), освітньо-

професійними програмами, Державними Стандартами. Але, водночас, залежить від особистісного потенціалу здобувача, бажання досягти високого рівня професійної компетентності, наявності розвинених професійних здібностей, уміння реорганізувати власну педагогічну діяльність згідно з вимогами нових освітніх парадигм.

Аналіз сучасних наукових джерел свідчить, що проблема професійного зростання майбутнього вчителя початкової школи висвітлені в низці досліджень. Зокрема, І. Беха, В. Гриньової, Р. Гуревича, С. Міщенко, О. Пометун, Н. Талізінної, Л. Шевчук та ін. Останніми роками й інші науковці багато пишуть й говорять про важливість ідей особистісного зростання, самовдосконалення, прагнення людини до особистісного піднесення. Відповідно до цього кожен педагог на різних професійних етапах має володіти умінням об'єктивно оцінювати себе, свій потенціал, знати свої кращі риси, спиратися на них у подальшому розвитку й водночас вміти виявляти й критично оцінювати свої недоліки, як це не боляче, й визначати шляхи (чи механізми) їх усунення. Досягнення висот педагогічної майстерності потребує максимальних особистих зусиль, енергії, природних нахилів і здібностей, величезної працездатності і, найголовніше, безмежне бажання стати педагогом високої майстерності.

Відправною точкою нашого дослідження стала думка відомого релігійного й суспільного діяча Алі Апшероні про те, що педагоги не можуть успішно когось учити, якщо в цей же час ретельно не вчать самі.

Щоб зробити ці кроки впевненими, необтяжливими, активними і бажаними, щоб досягти якомога кращих результатів, кожному педагогу потрібно навчитись правильно організувати власну самоосвітню діяльність.

Відтак, основне завдання, що полягає перед

здобувачами під час навчання у закладах вищої освіти України педагогічного спрямування – систематично підвищувати власну педагогічну майстерність, поглиблювати знання, відшліфовувати уміння й навички, формування умінь швидко й ефективно засвоювати інформацію, що постійно оновлюється, аналізувати й творчо використовувати її в навчально-пізнавальній, науково-дослідній та професійній діяльності.

Одним із основних шляхів розв’язання цих завдань є вибір стратегії неперервної освіти впродовж навчання у закладі вищої освіти на основі не лише набуття знань, умінь та навичок репродуктивного характеру, а й самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення, формування відповідних компетентностей.

Дослідниця Л. Сисоєва вказує, що самоосвіта гнучко реагує на запити й вимоги суспільства, постійно вимагаючи зростання фахової компетентності. І тут на перше місце виходять самоосвіта та самовиховання [3]. О. Василішина розглядає самоосвіту педагога як сукупність таких складників: самооцінка, самооблік, самовизначення, самоорганізація, самореалізація, самокритичність, саморозвиток [1]. На думку науковиці, формуючи таку сукупність, можна передбачити свідому самоосвітню діяльність педагога не лише під час навчання у ЗВО, а й у подальшій професійній реалізації. Вчені М. Голобородова, О. Ключко, Т. Зінченко, М. Гладко поняття самоосвіти виводять як «цілеспрямовану пізнавальну діяльність, яку здійснює педагог, з оволодіння загальнолюдським досвідом, методологічними і спеціальними знаннями, професійними вміннями і навичками, необхідними для вдосконалення педагогічного процесу» [2]. Адже, щоб залишатися професіоналом, педагог повинен здійснювати неперервний процес самоосвіти, вчасно реагуючи на постійні освітні

виклики.

Таким чином, організація самоосвітньої діяльності майбутніх вчителів початкової школи є показником високого рівня системи освіти. Без наявності навичок самоосвіти, при відсутності вмінь самостійно здобувати знання, неможливо сформувати досвід наукової організації навчальної праці, що своєю чергою, впливає на підготовку високо кваліфікованих педагогічних кадрів для Нової української школи.

Список використаних джерел:

1. Василішина О. Управління самоосвітньою діяльністю педагога, або Чи можна й потрібно управляти самоосвітою вчителя? *Завуч*. 2013. № 8 (506). С. 4–6.

2. Голобородова М., Ключко О., Зінченко Т., Гладко М. Самоосвіта педагога як умова підвищення його професійної компетентності. *Завучу усе для роботи* (ж.). 2014. № 3–4 (123–124). С. 34.

3. Рогозіна М. Розвиток у студентів умінь та навичок самоконтролю як необхідної умови самоосвіти. *Науковий вісник: зб. наук. Пр.: Педагогіка та психологія. Чернівецький ун-т*. Чернівці: Рута, 2003. Вип. 183. С. 108–114.